کواکبیان: تضمینی برای حل مشکلات بانکی با پیوستن به FATF نیست

مصطفی کواکبیان، نماینده تهران در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دوی سیما که به بررسی لوایح اف.ای.تی.اف اختصاص داشت، گفت: هیچ تضمینی برای حل مشکلات بانکی با پیوستن به اف.ای.تی.اف نیست، اما پیوستن به آن بهانه‌ها را از طرف مقابل می‌گیرد. حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نماینده شاهین‌شهر هم در این برنامه توضیح داد: هیچ مقامی نمی‌تواند تضمین دهد در صورت تصویب لوایح چهارگانه و پیوستن به اف.ای.تی.اف مشکلات بانکی ایران حل شود.

حسینعلی حاجی‌دلیگانی، دیگر نماینده مجلس هم در این برنامه با رد برخی ادعاها مبنی بر این‌که در صورت نپیوستن به اف.ای.تی.اف مشکلات بانکی‌مان برطرف نمی‌شود، افزود: منشأ مشکلات بانکی ایران به تحریم‌های ثانویه و تحریم دلار از سوی آمریکا برمی‌گردد. حاجی‌دلیگانی اظهار کرد: طرف مقابل هیچ‌گاه در بهانه گرفتن از جمهوری اسلامی ایران کم نمی‌آورد و بدون شك درباره حقوق بشر، برنامه هسته‌ای و اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی بهانه خواهند گرفت. / خبرگزاری صداوسیما

جام جم به مناسبت برداشتن نرده‌های نمازجمعه تهران، سایر موانعی را که میان مردم و مسؤولان فاصله ایجاد کرده است، بررسی می‌کند

همه نرده‌هایی که باید برداشته شود

حسین نیکپور
سیاسی

موضوع جمع‌آوری نرده‌های میان مردم و مسؤولان در محل برگزاری نمازجمعه در یکی دو شهر با واکنش‌های مختلفی روبه‌رو شده است. برخی از این ماجرا حمایت و از آن تمجید کرده‌اند و بعضی‌ها نیز این اقدام را در مقابل اقدامات فراوان دیگری که باید انجام شود، ناچیز دانسته‌اند. جام جم در گزارشی به بررسی برخی از مسائل که همچون نرده‌هایی میان مردم و مسؤولان فاصله انداخته و ضروری است که در چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی، این نرده‌ها برداشته شود، پرداخته است.

حقوق‌های نجومی

در شرایطی که حداقل دستمزد طبق قانون کار حدود یك میلیون تومان تعیین شده و خیل عظیم بیکاران از دستیابی به همین حداقل حقوق نیز محرومند، اوایل سال ۹۵ خبرهایی از دریافت حقوق‌های چند ده میلیونی توسط برخی مسؤولان منتشر شد که همچون نمك بود بر زخم اقشار مستضعف. این خبرها رفته رفته قوت گرفت و دامنه‌اش وسیع‌تر شد. برخی مسؤولان هم برای تبرئه خود از این ماجرا بیانیه‌هایی دادند که البته همان بیانیه‌ها عمق ماجرا را بیشتر نشان می‌داد؛ چراکه مثلا یکی از مقامات برای پاسخ به برخی شایعات فضای مجازی بیانیه‌ای داد و اعلام کرد که فقط ماهی ۱۷ میلیون حقوق می‌گیرد! این حقوق در حالی از سوی یك مسؤول، حقوق متعارف شناخته می‌شد که معادل است با دستمزد یك سال یك کارگر.

رهبر انقلاب در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیات دولت در شهریور ۹۵ فرمودند: از مساله حقوق‌های نجومی آسان عبور نکنید... به مردم بگویید که چه کار کردید. در این قضیه، مردم اعتمادشان ضربه خورده. این ماجرا به برکناری یکی دو نفر از مسؤولان از جمله رئیس صندوق توسعه ملی منجر شد و قوه قضاییه هم پیگیری‌هایی در این زمینه انجام داد، اما به نظر نمی‌رسد افکار عمومی در این زمینه چندان قانع شده باشد.

پای ثابت صف اول

در عکس‌هایی که از مراسم و همایش‌های مختلف منتشر می‌شود معمولا صندلی‌های ردیف اول و دوم مزین به کاغذهایی است که روی آن نوشته شده «رزرو». این یعنی کسی نباید روی این صندلی‌ها بنشیند، زیرا جای نشستن «بزرگان» است، اما تاکنون هیچ یك از برگزارکنندگان اینگونه همایش‌ها پاسخی به این سؤال نداده‌اند که اگر افرادی که برایشان صندلی رزرو شده در میان سایر شرکت‌کنندگان بنشینند چه اتفاق ناگواری ممکن است بیفتد.

همچنین نگاهی به عکس‌های نمازهای جمعه یا عید فطر، مسؤولان به هم فشرده‌ای را نشان می‌دهد که همگی در صف‌های اول نماز حضور دارند. در این خصوص هم این ابهام وجود دارد که به جز تعداد انگشت‌شماری از مسؤولان که به دلیل ملاحظات امنیتی باید حفاظت ویژه‌ای داشته باشند چه اشکالی دارد که سایر مسؤولان در میان مردم و دیگر نمازگزاران حضور یابند و احتمالا در همین حضورها از مشکلات مردم مطلع شوند.

البته با اقدامی که در یکی دو شهر از جمله تبریز و اخیرا تهران انجام شده و نرده‌های میان مسؤولان و مردم برداشته شده امید است این معضل کمرنگ‌تر شود.

مصونیت‌های بی‌جا

اظهار نظر و رفتار برخی مسؤولان نشان می‌دهد گویا آنها برای خود و اطرافیانشان یك حاشیه امن قائلند و مطمئن هستند که در صورت ارتکاب یك تخلف، مشکلی گریبانگیرشان نخواهد شد. طبیعتا چنین تصوری به پشتوانه یك پیشینه، شکل گرفته و همین پیشینه است که باعث عمیق شدن فاصله میان برخی مسؤولان و جامعه می شود. بعید است مسؤولی که خود را مصون از هرگونه برخورد می‌داند، نمی تواند درك درستی از شرایط مردم داشته باشد. در این میان نه‌تنها برخی مسؤولان، نوعی مصونیت ساختگی پیدا کرده‌اند بلکه منصوبانشان هم دارای مصونیت می‌شوند و از همین رو است که در برخی مقاطع، بعضی چهره‌های حاشیه‌دار در احکامی از سوی بعضی مسؤولان، مسؤولیت می‌گیرند تا به این ترتیب از هرگونه برخورد سفت و سخت در امان باشند.

> انتشار اخباری در روزهای اخیر مبنی بر برچیده شدن نرده‌های نماز جمعه در یکی دو شهر، واکنش‌های مختلفی به‌همراه داشته و خیلی‌ها ضمن استقبال از این اتفاق، این اقدام را در مقایسه با نرده‌های فراوانی که باید از میان مردم و مسؤولان برچیده شود ناچیز می‌دانند

تجمل و اشرافیت

زندگی برخی مسؤولان با زندگی قشر متوسط جامعه چندان همخوانی ندارد و محل زندگی و خودرو و آن چیزهایی که از زندگی برخی مسؤولان عیان است، تناسبی با ساده‌زیستی که یکی از اصول اصلی حکمرانی در جمهوری اسلامی است ندارد.

رهبر انقلاب چند سال قبل در شرح یکی از خطبه‌های نهج‌البلاغه در این باره فرمودند: شما چگونه می‌خواهید محبت و اطمینان مردم را جلب کنید؟ مردم باید به من و شما اعتماد داشته باشند. اگر ما دنبال مسائل خودمان رفتیم، به فکر زندگی شخصی خودمان افتادیم، دنبال تجملات و تشریفاتمان رفتیم، در خرج کردن بیت‌المال هیچ حدی برای خودمان قائل نشدیم. مگر حدی که دردسر قضایی درست بکند!. و هرچه توانستیم خرج کردیم، مگر اعتماد مردم باقی می‌ماند؟ مگر مردم کورند؟.... نمی‌شود ما در زندگی مادی مثل حیوان بچریم و بغلتیم و بخواهیم مردم به ما به شکل یك اسوه نگاه کنند؛ مردمی که خیلیشان از اولیات زندگی محرومند.

با وجود اینچنین هشدارهایی از سوی رهبر انقلاب همچنان اشرافیت به عنوان یکی از آفت‌ها گریبانگیر برخی مسؤولان است و میان مردم و مسؤولان فاصله ایجاد کرده است.

رانت‌های اقتصادی

اقتصاد ایران به علت وابستگی بالا به نفت، در اصطلاح کارشناسی، یك اقتصاد رانتیر است. درآمد بالای نفت موجب شده تا توزیع رانت در اقتصاد ایران، به معضلی دیرینه تبدیل شود. اقتصاد نفتی همچنین موجب بروز معضل امضاهای طلایی نیز شده است؛ امضاهایی برای کسب مجوز واردات، صادرات و هر فرآیند پرسود دیگر.

در فضای دلالی و سوداگری، هر کس بتواند امتیاز اقتصادی را زودتر دریافت کند، سود بیشتری به جیب می‌زند. مثلا در حالی که بسیاری از مردم برای دریافت یك وام چند میلیونی، باید ماه‌ها در شعب بانك‌ها معطل بمانند، برخی چهره‌های سیاسی با سفارش و رانت، به راحتی میلیاردها تومان وام دریافت می‌کنند بدون آن که وثایق مطمئنی نیز به بانك ارائه دهند. بررسی‌ها نشان می‌دهد عمده مطالبات معوق چند ده هزار میلیارد تومانی بانك‌ها نیز مربوط به همین وام‌های سفارشی است.

در ماجرای التهابات ارزی امسال هم بالغ بر ۱۸ میلیارد دلار ارز با نرخ هر دلار ۴۲۰۰ تومان به افراد خاص داده شد که توانستند هزاران میلیارد تومان از فروش اجناس خود با نرخ ارز آزاد به جیب بزنند. در این زمینه هم اکنون معاون ارزی بانك مرکزی که بالاترین مقام مسؤول در سیاست‌های ارزی کشور محسوب می‌شود، ماه‌هاست که در بازداشت است و سخنگوی قوه قضاییه هم روز گذشته از باز شدن ابعاد جدیدی از این پرونده فساد خبر داد. این ماجرا البته فقط مربوط به این دولت نیست. بابك زنجانی که بابت بدهی چند هزار میلیارد تومانی به اعدام محکوم شده، گفته بود با دریافت ارز دولتی از بانك مرکزی و فروش آن به صرافی‌ها، یك شبه ره صدساله را طی کرد و تاجر شد!

تکبر در مقابل مخدومان!

مروری بر سخنان و مواضع کاندیداها در دوره‌های مختلف انتخابات اعم از ریاست جمهوری، مجلس، شورا و... نشان می‌دهد شرکت‌کنندگان در انتخابات همواره خود را خادمان ملت می‌دانند و تلاششان را در راستای دستیابی به فرصت خدمت قلمداد می‌کنند. بعد از پیروزی در انتخابات هم مواضع رسمی و سخنرانی‌های عمومی افراد پیروز در همان چارچوب قبل از انتخابات است و همه از خدمت به مردم می‌گویند، اما برخی رفتارها در مجامع غیررسمی با شعارها همخوانی ندارد و چیزی نیست جز خوی تکبر. به عنوان مثال از رفتار نماینده‌ای که خود را تافته جدابافته می‌داند و مخالفت یك کارمند گمرك با خواسته‌اش او را به استفاده از ادبیات نامتعارف وا می‌دارد، این‌گونه برداشت می‌شود که او خود را در جایگاهی برتر از دیگران می‌بیند و همراهی با مردم برایش مقدور نیست.

عادت به بالاشهرنشینی

آگاهی از معضلات مردم محروم و ساکنان کوچه پس‌کوچه‌های جنوب شهر تهران یا مناطق محروم در نقاط مختلف کشور، مسؤولانی می‌خواهد که در میان مردم باشند، با آنها کار و زندگی کنند و در نقاط مختلف رفت و آمد داشته باشند. اما طبیعتا مسؤولی که محل کارش در شمال شهر تهران است و قاعدتا برای تسهیل در رفت و آمد در نزدیکی محل کارش، سکونت دارد چندان نمی‌تواند از مشکلات سایر نقاط مطلع باشد. یك گشت و گذار کوتاه در شمال شهر کافی است تا ساختمان‌های عظیم اداری را در این مناطق مشاهده کنید. همچنین شهرك‌های سازمانی که مربوط به برخی مسؤولان است همچون هاله‌ای آنها را از جامعه جدا می‌کند، از جمله شهرکی متعلق به نمایندگان مجلس در سعادت‌آباد که البته چند سالی است برخی نمایندگان با دریافت هزینه از مجلس، خارج از آنجا سکونت می‌کنند. البته در طرح توسعه مجلس هم خانه‌های سازمانی برای نمایندگان در اطراف بهارستان در حال تاسیس است که هنوز نیمه‌کاره است.

معضل آقازادگی

پدیده آقازادگی، یکی از معضلاتی است که سال‌هاست بر سر زبان‌هاست، اما هنوز چاره‌ای برای آن اندیشیده نشده و صرفا هر چند وقت یك بار با نام جدیدی بر سر زبان‌ها می‌افتد از جمله ژن خوب که در یکی دو سال اخیر برای فرزندان و بستگان نزدیك مسؤولان به کار برده می‌شود. جدیدترین مورد آن، داماد رئیس جمهور بود که معاون وزیر صنعت شد و قبل از آن هم پسر وزیر کشور، مشاور وزیر اقتصاد شده بود. فهرست ژن‌های خوب، بسیار بلندبالاست و ذکر همه آنها در اینجا میسر نیست و معمولا پاسخی هم که در مورد این‌گونه انتصابات داده می‌شود، این است که فرد منصوب از توانایی‌های بالایی برخوردار است و انتصاب او صرفا بر اساس توانایی‌ها و سوابقش بوده و ربطی به انتسابش به فلان مسؤول ندارد. اما سؤال اینجاست چرا برخلاف اقشار معمولی جامعه که مراحل را به صورت پله‌پله طی می‌کنند آقازاده‌ها، پله‌های ترقی را یکجا می‌پیمایند و کمتر می‌توان فرزند یکی از مقامات را یافت که در یك اداره به یك شغل معمولی و متوسط مشغول باشد.

عبور از خط ویژه

از سال‌ها قبل که در شهرها خطوط ویژه‌ای برای عبور اتوبوس و آمبولانس و برخی خودروهای ویژه در نظر گرفته شد خودروهای مسؤولان هم پای ثابت این خطوط بود. البته برخی معتقدند عبور مسؤولان از خطوط ویژه، به دلیل اهمیتی که شغل آنها دارد این امکان را ایجاد می‌کند تا خدمت‌رسانی بیشتری انجام دهند، اما بعید به نظر می‌رسد چنین تحلیلی درباره همه مسؤولان صدق کند. خیلی‌ها معتقدند مسؤولان هم باید همچون سایر مردم از همان مسیرهایی که مردم تردد می‌کنند رفت و آمد داشته باشند و از این نظر تفاوتی میان مردم و مسؤولان نباشد.

راننده و محافظ و گماشته و خدم و حشم و ....

معمولا هر کسی که مسؤولیتی می‌گیرد، یکی از اولین اتفاقاتی که در زندگی‌اش رخ می دهد، این است که با رانندگی خداحافظی می‌کند و سوار بر خودروی دولتی می‌شود و راننده شخصی، او را این طرف و آن طرف می‌برد. این در حالی است که رهبر معظم انقلاب سال ۷۰ در این باره هشدار داده و تاکید کردند: وقتی که آقایان امکانات شخصی دارند، حق ندارند از امکانات دولتی استفاده بکنند. اگر ماشین دارید، آن را سوار شوید و به وزارتخانه و محل کارتان بیایید؛ ماشین دولتی یعنی چه؟ با این حال پدیده استفاده از خودروی دولتی همچنان رواج دارد و در مورد برخی مسؤولان نکته جالب این است که علاوه بر خودروی حامل آن مسؤول، خودروی دیگری هم آن را مشایعت می‌کند. محافظ‌هایی که نیاز به آنها نیست و اطرافیانی که هر یك به نوعی خدمت‌رسانی به برخی مسؤولان را در بخش‌های مختلف زندگی به عهده دارند همه از مواردی هستند که میان مسؤولان و مردم فاصله ایجاد می‌کند.

سفرهای خارجی

سفرهای خارجی مسؤولان یکی از مرسوم‌ترین شیوه‌های اتلاف بیت‌المال در کشورمان محسوب می‌شود. از آنجا که مسؤولان و کارمندان دولت بابت سفرهای خارجی، حق ماموریت به واحد پول خارجی (دلار یا یورو) دریافت می‌کنند، میان آنها همیشه رقابت شدیدی برای حضور در سفرهای خارجی وجود دارد. با این که حسن روحانی در تیرماه امسال از دستگاه‌های اجرایی خواست نسبت به کاهش سفرهای خارجی و کاهش نفرات اعزامی به این سفرها اقدام کنند، اما تاکنون تغییر محسوسی در این رسم نامبارك ایجاد نشده است. معمولا در سفرهای خارجی وزرا شاهد حضور بی‌ربط نمایندگان مجلس هم هستیم. به عنوان مثال در اجلاس اخیر اوپك، چند نماینده مجلس نیز همراه وزیر نفت به وین سفر کردند، در حالی که حضور آنها قطعا کمکی به مسؤولان نفتی کشور نمی‌کند. اجلاس اوپك، اجلاسی کاملا فنی است و قطعا حضور کارشناسان و خبرگان نفتی در این اجلاس، قابل توجیه است اما حضور چند نماینده مجلس که سررشته‌ای هم از نفت ندارند، فقط موجب افزایش هزینه‌ها بر بیت‌المال می‌شود.

توضیح درباره علت توزیع نشدن روزنامه در برخی نقاط کشور

به اطلاع مخاطبان محترم می‌رساند، روزنامه جام جم در مورخ ۱۶ دی ۹۷ به‌دلیل پاره‌ای از مشکلات در چاپخانه با شمارگان محدودتری چاپ شد و به‌همین علت در برخی نقاط کشور در دسترس مخاطبان قرار نگرفت که به این‌وسیله از همه خوانندگان پوزش می‌طلبیم.

روزنامه جام جم

یادداشت

حفاظت پرستیژ نمی‌آورد

سیدمحمد حسینی
استاد دانشگاه

انقلاب اسلامی ایران در جهت از بین رفتن فاصله میان مردم و مسؤولان ایجاد شد و اساسا انقلاب برای گره‌گشایی از مشکلات و گرفتاری‌های مردم شکل گرفت.

اما متاسفانه در ابتدای انقلاب منافقین با ایجاد جو ترور سبب محدودیت‌های حفاظتی بیشتر برای مسؤولان شدند اما خوشبختانه شرایط فعلی به گونه‌ای است که امنیت کامل وجود دارد و مسؤولان می‌توانند به راحتی میان مردم باشند.

در این ارتباط می‌توان اقدامات آقای آل‌هاشم، امام جمعه تبریز و برخی رفت و آمدهای بدون تشریفات ایشان را از مواردی عنوان کرد که موجب از بین رفتن فاصله میان مردم و مسؤولان می‌شود.

در حال حاضر در ادارات دولتی و در وزارتخانه‌ها دسترسی مردم به مسؤولان مشکل است؛ در حالی که وزرا می‌توانند وقت ملاقاتی با مردم تنظیم کرده و حتی در نماز جمعه و میان مردم بدون واسطه حضور یابند و با آنها در ارتباط باشند. بنابراین از بین بردن حلقه‌های تنگ حفاظتی ضرورت بسیاری دارد. همان طور که چندی پیش آقای شمخانی مطرح کرد به بسیاری از حفاظت‌های حال حاضر نیازی نیست و هزینه اضافی است، چراکه خطری وجود ندارد. متاسفانه برخی تصور می‌کنند داشتن این نوع حفاظت‌ها موقعیت و پرستیژ است در حالی که نیازی به این موارد نیست و مسؤولان نیز باید مانند مردم عادی رفتار کنند.

سخنگوی قوه قضاییه تشریح کرد

اتهامات غیراقتصادی برخی متهمان اقتصادی

سخنگوی قوه قضاییه درباره طولانی شدن رسیدگی به برخی پرونده‌های مفاسد اقتصادی از جمله پرونده احمد عراقچی، معاون ارزی پیشین بانك مرکزی گفت: بارها اعلام کرده‌ام در این پرونده به ما فشار می‌آوردند و این فشارها هنوز ادامه دارد و ما نباید زیر بار آن برویم.

به گزارش فارس، غلامحسین محسنی اژه‌ای در نشست خبری در مورد پرونده احمد عراقچی اظهار کرد: یادتان باشد که برخی پرونده‌ها نیاز به کار کارشناسی دارد و جالب است بدانید که همین چند روز گذشته یك گزارش جدید از یکی از مراکز رسمی به دست ما رسیده بود. اژه‌ای افزود: مبلغی که در این گزارش آمده، متفاوت بود. ما هم می‌خواهیم پرونده خیلی زود به نتیجه برسد اما نیازمندیم تحقیقات کاملی انجام شود.

سخنگوی قوه قضاییه ادامه داد: بانك مرکزی یك بار گفت ۱۵۹ میلیون دلار اسکناس و ۵۹ میلیون یورو به سالار آقاخان داده‌ایم، اما سالار آقاخان می‌گفت من کلا ۲۱ میلیون یورو گرفته‌ام یا مثلا اینها می‌گفتند ۱۵۰ میلیارد تومان مازاد گرفته ایم و به خزانه واریز کرده ایم، ولی بعد از آن گفتند ۱۳۹ میلیارد بوده است.

وی ادامه داد: این را هم بدانید برخی از این متهمان غیر از مسائل ارزی مسائل دیگری هم دارند. هنوز دادگاهی شروع نشده، اما مشغول مطالعه هستند. اگر این گزارش اخیر هم صحت داشته باشد که اصلا باید تحقیقات مفصل‌تری شود. این پرونده ۹ متهم دارد، البته سیف در میان این ۹ نفر نیست.

محسنی‌اژه‌ای درباره اسماعیل بخشی و اظهاراتش گفت: ایشان نامه‌ای به وزارت اطلاعات نوشته که باید خودشان نظر بدهند و اطلاع‌رسانی کنند، چرا که توسط حفاظت وزارت بررسی می‌شود. در این مورد هم باید خود وزارت اطلاعات نظر بدهد. اگر خودش هم به دستگاه قضایی برود، حتما ورود و رسیدگی می‌کنیم.

صدور حکم مدیرعامل موسسه ثامن‌الحجج

دیروز همچنین اعلام شد سید ابوالفضل میرعلی، مدیرعامل موسسه ثامن‌الحجج علاوه بر محرومیت از خدمات دولتی، به تحمل ۱۵ سال حبس تعزیری با احتساب ایام بازداشت قبلی محکوم شده است. حکم صادره، پس از اعتراض محکوم‌علیه در دیوان‌عالی کشور ابرام شده و نسبت به میرعلی در حال اجراست.